

**IZVJEŠĆE O RADU
DRŽAVNOG ARHIVA U SISKU
ZA RAZDOBLJE OD 01.01.DO 31.12.2018. GODINE**

1. VANJSKA SLUŽBA

1.1. Nadzor nad zaštitom arhivskog gradiva u pismohranama

Tijekom izvještajnog razdoblja redovitim pregledima je utvrđeno stanje gradiva kod ukupno 86 imatelja/stvaratelja.

Za svaki pregled sastavljeni su zapisnici i izvješće o stanju, te utvrđene mjere zaštite.

Pri pregledima se insistiralo na sređivanju i popisivanju, izradi sumarnih popisa gradiva, odnosno ažuriranju postojećih popisa (arhivskih knjiga), ali i poticalo izlučivanje bezvrijedne registraturne mase.

Dakle, tijekom izvještajnog razdoblja redoviti pregledi su izvršeni po područjima gradova i općina kako slijedi:

Grad Glina	5
Grad Hrvatska Kostajnica	6
Grad Ivanić Grad	6
Grad Kutina	12
Grad Novska	8
Grad Petrinja	4
Grad Popovača	5
Grad Sisak	25
Općina Dvor	5
Općina Hrvatska Dubica	1
Općina Jasenovac	2
Općina Križ	2
Općina Kloštar Ivanić	3
Općina Lekenik	1
Općina Lipovljani	1

Kontrola predloženih mjera zaštite izvršena je u 20 slučajeva.

Na zahtjev samih imatelja gradiva ukupno 101 puta dani su savjeti, sugestije i razjašnjenja oko postupanja s gradivom i izradom pravilnika.

1.2. Nadzor nad izlučivanjem dokumentarnog gradiva u pismohranama

U ovoj izvještajnoj godini Državni arhiv u Sisku je zaprimio 94 zahtjeva za pokretanje postupka izlučivanja bezvrijednog balasta dokumentarnog gradiva od ukupno 91 pismohrane. Pri tom je Arhiv izdao 94 pozitivna rješenja (suglasnosti), od kojih se u 5 slučajeva

izlučivanje odobrava djelomično za predloženo registraturno gradivo, uz primjedbe i sugestije.

Dakle, izlučivanje je u ovom izvještajnom razdoblju provedeno kako slijedi:

Na području grada **Glina** postupak izlučivanja su zatražili:

1. Policijska postaja Glina
2. Matični ured Glina
3. Ured državne uprave u SMŽ, Ispostava Glina
4. Šumarija Glina
5. Komunalac Glina d.o.o.

S područja grada **Hrvatska Kostajnica** izlučivanje su proveli:

1. Javni bilježnik Gordana Pličanić Hrvatska Kostajnica
2. Matični ured Hrvatska Kostajnica
3. UDU u SMŽ Ispostava Hrvatska Kostajnica
4. Pounje trikotaža d.d., Hrvatska Kostajnica

Na području grada **Ivanić Grada** izlučivanje je zatražilo i provelo 7 pismohrana, od kojih jedna dva puta, a jedna samo djelomično:

1. OŠ Đure Deželića Ivanić Grad, **2x**
2. Ivanićplast d.o.o. Ivanić Grad
3. IMPK d.o.o. Ivanić Grad
4. Centar za socijalnu skrb Ivanić Grad – **djelomično**
5. Ivakop d.o.o., Ivanić Grad
6. Općinski sud u Velikoj Gorici, Stalna služba u Ivanić Gradu
7. Naftalan, Ivanić Grad

Do kraja kalendarske godine sa područja grada **Kutina**, Arhivu su pristigli slijedeći zahtjevi za izlučivanje:

1. Postaja prometne policije Kutina
2. Športski centar Kutina – **djelomično**
3. UDU u SMŽ Ispostava Kutina
4. Policijska postaja Kutina
5. OŠ Zvonimira Franka Kutina – **djelomično**
6. Petrokemija d.d. Kutina
7. Javni bilježnik Mira Malačić Kutina
8. Dom zdravlja Kutina
9. SELK d.d. Kutina
10. Dječji vrtić Kutina
11. Javni bilježnik Dubravka Mokry-Uroić, Kutina
12. Općinski sud u Sisku, Stalna služba u Kutini
13. Veterinarska stanica Kutina d.o.o.

Sa područja grada **Novska** izlučivanje su predložile i provele slijedeće pismohrane:

1. UDU u SMŽ Ispostava Novska
2. Policijska postaja Novska
3. Porezna uprava Novska

Sa područja **grada Petrinja** postupak izlučivanja pokrenula su i provela 3 imatelja/stvaratelja:

1. Porezna ispostava Petrinja (lokacija Glina)
2. UDU u SMŽ Ispostava Petrinja
3. Porezna uprava Petrinja

Na području **grada Popovača** izlučivanje su obavile pismohrane:

1. Javni bilježnik Vladimir Greblo Popovača
2. Kaznionica u Lipovici- Popovači

Na području **grada Siska** zahtjeve za izlučivanje bezvrijednog registraturnog materijala podnijele su slijedeće pismohrane od kojih neke i po dva puta:

1. Zavod za hitnu medicinu SMŽ
2. Javni bilježnik Natalija Stojanović, Sisak
3. Gimnazija Sisak
4. Dječji vrtić Sisak Stari
5. Općinski sud u Sisku (Petrinja)
6. Općinski sud u Sisku (Gvozd), **2x**
7. Općinski sud u Sisku (Glina)
8. Dom za starije i nemoćne osobe Sisak **2x**
9. Prekršajni sud u Sisku
10. Uprava šuma Sisak
11. Javni bilježnik Ivica Kraljičković Sisak
12. Centar za socijalnu skrb Sisak
13. Zavod za javno zdravstvo SMŽ
14. Centar za socijalnu skrb Sisak
15. HZMO Područni ured Sisak
16. Porezna uprava Područni ured Sisak
17. Lučka kapetanija Sisak
18. Županijski sud u Sisku, **2 x**
19. Javni bilježnik Sanja Čubelić Šimac, Sisak
20. Hrvatski centar za razminiranje, Sisak
21. Autopromet d.o.o. Sisak
22. Ured državne uprave u SMŽ
23. Obrtnička škola Sisak
25. Postaja prometne policije Sisak
26. Interventna jedinica policije PU Sisačko-moslavačke
27. Policijska uprava Sisačko-moslavačka
28. Komunalac Sisak d.o.o.
29. Gospodarenje otpadom d.o.o. Sisak
30. Javni bilježnik Gordana Briševac Imprić Sisak
31. Općinski sud u Sisku (Dvor)
32. Općinski sud u Sisku, **2 x**
33. Dječji vrtić Sisak Stari, „Različak“, Sisak
34. HZZO, Područna služba Sisak
35. Porezna uprava, Ispostava Sisak
36. Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, Regionalni ured Sisačko-moslavačke županije
37. Policijska uprava Sisačko-moslavačka, Sisak
38. Pristanište i skladište d.o.o., Sisak

39. Grad Sisak
40. Mlin i pekare d.o.o., Sisak
41. OŠ Viktorovac, Sisak

Sa područja općine Dvor izlučivanje su provele tri pismohrane i to:

1. Centar za socijalnu skrb Dvor
2. Osnovna škola Dvor
3. Policijska postaja Dvor – **djelomično**

Šest pismohrana s **područja općine Križ** podnijelo je zahtjev za pokretanje postupka izlučivanja i zahtjev je riješen pozitivno:

1. OŠ Milke Trnine Križ
2. Općina Križ -. OIP
3. HEP Križ
4. Dječji vrtić Križ – **djelomično**
5. Općina Križ
6. Feromihin d.o.o. Novoselec

S područja **općine Kloštar Ivanić** samo je jedna pismohrana podnijela zahtjev za izlučivanje i to:

1. OŠ Braće Radića, Kloštar Ivanić

Na području općine Lekenik jedna pismohrana je provela postupak izlučivanja:

1. Općina Lekenik – OIP (Općinsko izborno povjerenstvo)
2. Dječji vrtić Lekenik

Na području **općine Lipovljani** zahtjev za izlučivanjem podnijela je samo:

1. Šumarija Lipovljani

U ovom izvještajnom razdoblju Arhiv nije izricao zaštitne mjere putem rješenja već samo kroz zapisnike nakon redovitih pregleda pismohrana.

1.3. Vrednovanje

1.3.1. Izrada posebnih popisa

U ovom izvještajnom razdoblju na području Državnog arhiva u Sisku, **ukupno osam (8) pismohrana** je izradilo poseban popis i to:

Sa područja grada Petrinja, dva su imatelja uputila Arhivu zahtjev za suglasnost na poseban popis i to:

1. Komunalac Petrinja
2. Privreda d.o.o. Petrinja

Na području grada Siska suglasnost na poseban popis zatražili su i dobili:

1. Javna vatrogasna postrojba Grada Siska
2. Dom za starije i nemoćne osobe Sisak

Sa područja općine Križ dvije su pismohrane zatražila suglasnost na poseban popis i to:

1. Dječji vrtić Križ
2. OŠ Milka Trnina, Križ

Sa područja općine Lekenik poseban popis su izradili i dobili odobrenje od Arhiva:

1. OŠ Mladost Lekenik
2. Dječji vrtić Lekenik

Krajem izvještajnog razdoblja Arhivu je pristigao zahtjev **Knjižnice i čitaonice Simo Mraović iz Gvozda** za suglasnost na poseban popis, no kako je za područje Gvozda nadležan Državni arhiv u Karlovcu, zahtjev je odbijen, a podnositelj je upućen da zahtjev podnese nadležnom arhivu.

1.3.2. Izrada Pravilnika

Zajedno sa zahtjevom za suglasnost na poseban popis u Arhiv je pristigao i zahtjev za suglasnost na Pravilnik Knjižnice i čitaonice Simo Mraović iz Gvozda. **Zahtjev je odbijen** zbog nenadležnosti ovoga Arhiva uz pismeno obrazloženje i uputu o daljnjem postupanju.

Do kraja kalendarske godine pravilnike **je izradilo devet (9) imatelja** i stvaratelja i to:

1. Knjižnica i čitaonica Glina
2. Knjižnica i čitaonica Kutina
3. SELK d.d., Kutina
4. Komunalac Petrinja
5. Privreda d.o.o. Petrinja
6. Javna vatrogasna postrojba Grada Siska
7. Osnovna škola Milka Trnina, Križ
8. Dječji vrtić Lekenik
9. Knjižnica i čitaonica Velika Ludina

1.4. Evidencije o arhivskom i registraturnom gradivu

Knjiga primljenog arhivskog gradiva kao i ostale evidencije Odjela za zaštitu gradiva izvan Arhiva vode se redovito.

Arhiv ulaže napore oko edukacije imatelja i stvaratelja u izradi **sumarnog (zbirognog) popisa** gradiva koje posjeduju. Još 30 imatelja/stvaratelja izradilo je popis gradiva koristeći aplikaciju ARHiNET, a jedan stvaratelj putem XML obrasca.

Osim **navedenih** koji su dostavili popise gradiva **u elektroničkom obliku**, u ovom je izvještajnom razdoblju najnovije popise arhivskog gradiva **u konvencionalnom obliku**: kao presliku **arhivske knjige** dostavilo **7 imatelja**, a u obliku **zbirognog popisa** još **10 stvaratelja**.

Dakle, tijekom ovogodišnjeg izvještajnog razdoblja najnovije popise gradiva Arhivu je dostavilo **ukupno 48 imatelja/stvaratelja**.

1.5. Preuzimanje

1.5.1. Preuzimanje po službenoj dužnosti

U izvještajnom razdoblju Arhiv je poduzeo **12 akvizicija** od ukupno **9 imatelja** po službenoj dužnosti, a pored toga bila su i **4 otkupa** arhivskog i bibliotečnog gradiva.

Pretežito su to fondovi koji se dijelom već nalaze u našim arhivskim spremištima i preuzimanje kojih je započeto u prethodnim izvještajnim razdobljima. Dakle, tijekom 2018. godine Državni arhiv u Sisku preuzeo je gradivo slijedećih imatelja, odnosno, gradivo slijedećih arhivskih fondova i zbirki:

1. Od Petrokemije d.d. iz Kutine preuzeto je gradivo prednika INA- Petrokemije Kutina (prije: Tvornice petrokemijskih proizvoda „Metan“, Tvornice dušičnih gnojiva Kutina), nastalo u razdoblju od 1954. do 1998. godine, tj. do privatizacije. Ova akvizicija iznosi 87,32 d/m gradiva i pridružena je već preuzetom dijelu fonda HR-DASK-925: **INA – Tvornica petrokemijskih proizvoda Kutina, 1954-1998;**

2. U dva navrata, preuzeto je gradivo od Ureda državne uprave u SMŽ i to dio gradiva fonda HR-DASK-30: **Skupštine općine Sisak, 1963-1991**. U prvom polugodištu ove godine preuzeto je gradivo u količini od 23,70 d/m i vremenskom rasponu od 1987. – 1988.g., a krajem godine poduzeta je još jedna akvizicija u količini od 24 d/m i vremenskom rasponu od 1989. do 1990.;

3. Početkom ovog izvještajnog razdoblja od istog predavatelja, Ureda državne uprave u SMŽ preuzeli smo 3 matične knjige novljanskog matičnog područja (Rajić, Uštica) iz razdoblja 1890. – 1916, te krajem izvještajnog razdoblja još 2 matične knjige sa sisačkog matičnog područja, starije od 100 godina. Preuzete knjige pridružene su **Zbirci matičnih knjiga, HR-DASK-719**, koju čine matice iz razdoblja 1777 – 1952.

4. Iz napuštenih prostorija **Pamučne predionice Glina** preuzet je preostali dio arhivskog gradiva ovoga stvaratelja (fond HR-DASK- 920) u količini od 6,3 d/m, nastao u razdoblju od 1961. do 2003. godine. Stvaratelj više ne djeluje, a veći dio gradiva preuzet je u Arhiv nakon stečaja;

5. Kroz dvije akvizicije o ovoj je kalendarskoj godini preuzeto i gradivo **Hrvatskog centra za razminiranje, Sisak**, u količini od 112 d/m i vremenskom rasponu od 2009. do 2012. godine. Riječ je pretežito o ugovorima za razminiranje sa pratećom dokumentacijom. Gradivo je pridruženo istoimenom fondu (HR-DASK-911);

6. Od Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Sisačko-moslavačke županije, Ispostava Novska, preuzeto je gradivo nastalo radom **Skupštine općine Novska** i to samo jedan dio preostalih građevinskih dozvola u količini od 23 d/m i vremenskom rasponu od 1968. do 1980. godine. Gradivo je pridruženo istoimenom fondu (HR-DASK-29);

7. Po službenoj dužnosti preuzeto je i gradivo od imatelja Vatrostalna Sisak d.o.o., nastalo radom prednika **Vatrostalna Sisak, 1964. – 1990.** u količini od 1,47 d/m;

8. Krajem izvještajnog razdoblja od poduzeća Privreda d.o.o. Petrinja, preuzeta je 1 kutija dokumentacije o gradnji petrinjskog vodovoda. Riječ je o izvornom gradivu **Gradskog poglavarstva Petrinja**, nastalom u razdoblju **1900 – 1929; 1952.** Ova je dokumentacija otkrivena 2012. godine u pismohrani poduzeća Privreda i od tada je trajala prepiska i uvjeravanje imatelja da je tom dijelu gradiva mjesto u Arhivu. Nakon konačnog preuzimanja Arhiv je ovo gradivo pridružio ostalom gradivu fonda DASK-SACP-3-287, Gradsko poglavarstvo Petrinja. Odmah po preuzimanju snimljen je veći dio sadržaja ove kutije i to posebice projektne dokumentacije. Na ovaj način je zaštitno snimljeno 105 dokumenata (od ukupno 111 koliko ih sadrži ova kutija).

9. Krajem godine na poziv imatelja ABS Sisak d.o.o (vlasnik prostora i objekata bivše Željezare Sisak), Arhiv je preuzeo još jedan manji dio gradiva **Željezare Sisak** koji do sada nije bio registriran, a nalazio se u objektima koje je ABS upravo prodao novom vlasniku. Preuzeto gradivo nastalo je radom **OUR-a Strojno održavanje iz razdoblja 1962. – 1990.** godine u količini od 7,56 d/m. Riječ je o normativnim aktima, gradivu upravnih tijela ovoga OUR-a te nešto projektne i ostale dokumentacije.

1.5.2. Akvizicije otkupom:

1. Od Kristine Konjetic iz Siska otkupljena je Karta Kraljevine Jugoslavije, tiskana vjerojatno 1937. (ili prije), St. Kugli, Zagreb, Mjerilo 1 : 300.000, boja, kao i primjerak bibliotečnog naslova: Šulentić, Dinko, *Trgovačko dopisivanje (korespondencija) za upotrebu u trgovačkim akademijama i u praksi*, 4. izdanje, Komisiona naklada Hrvatskog štamparskog zavoda d.d., Zagreb 1923. Na ovaj način preuzeta karta pridružena je **Zbirci karata, planova i mapa (HR-DASK-583).**

2. Od Mate Adamovića krajem izvještajnog razdoblja otkupljeno je 5 razglednica, 1 fotografija, 1 kuverta i 2 spisa koji se sadržajno i podrijetlom uklapaju u već postojeće fondove i zbirke pohranjene u ovom arhivu te 10 raritetnih bibliotečnih naslova – starih školskih udžbenika. Otkupljene razglednice uklopljene su u **HR-DASK-718, Zbirka razglednica. Fotografija je priključena Zbirci fotografija, HR-DASK-587,** otkupljena kuverta **Zbirci Acta varia, HR-DASK-588,** a spomenuti spisi **Osobnom fondu Markušić, Jakov, HR-DASK-958.**

3. Od Miroslava Bobetka iz Siska otkupljeno je gradivo u količini od 9 fotografija i 1 sličice na fotopapiru i vremenskom rasponu od 1900. – 1963. godine, nastalih u studijima sisačkih profesionalnih fotografa, a sadržajno vezanih za obitelj Nikole Mihića, osnivača i dugogodišnjeg predsjednika Kreditne obrtničke zadruge u Sisku. Sve fotografije otkupljene ovom akvizicijom bit će uklopljene u **Zbirku fotografija, HR-DASK-587.**

4. Krajem izvještajne godine otkupljeno je i gradivo od Štefice Golec i to ukupno 3 karte i 2 plana grada Petrinja iz 19. stoljeća. Otkupljene karte i planovi priključeni su **Zbirci karata, planova i mapa, HR-DASK-583.**

1.5.3. Preuzimanje gradiva od drugih arhivskih ustanova:

1. Od Hrvatskog državnog arhiva preuzete su digitalne snimke matičnih knjiga sa sisačkog arhivskog područja. Predmetne snimke zapremaju 158 GB (sa 168229 snimaka).

Na opisani način u ovom izvještajnom razdoblju preuzeto je ukupno **281,66 dužna metra gradiva**. Preuzeto gradivo smješteno je u sisačka i petrinjska spremišta, odnosno uklopljeno je u već postojeće fondove i zbirke. Za sva preuzimanja sastavljeni su primopredajni zapisnici, a njihovi primjerci dostavljeni su i Matičnoj službi Hrvatskog državnog arhiva.

2. SREĐIVANJE I OBRADA ARHIVSKOG GRADIVA

Nastavljen je rad na stručnoj obradi fondova i zbiraka započet u prethodnim izvještajnim razdobljima. Do kraja godišnjeg izvještajnog razdoblja, stručno je obrađeno **ukupno 79,46 dužnih metara** arhivskoga gradiva i 43 role mikrofilmova. Od toga je **28,5 d/m** gradiva samo **grubo** sređeno, **2,3 d/m analitički**, a ostalo (**48,66 d/m**) **sumarno**. Mikrofilmovi su također obrađeni analitički. Pri tom su prikupljeni podaci za sumarne inventare, dopunjen je **1 postojeći privremeni popis i dopunjavane su 2 već postojeće elektroničke baze novim podacima te izrađene još 2 nove elektroničke baze u Exelu**. Izrađena su 4 nova sumarna inventara u skladu sa međunarodnom normom ISAD(g), od kojih su tri nastala kao rezultat revizije fondova.

Premali broj stručnih djelatnika o ovom Arhivu kao i činjenica da smo se morali prilagoditi novonastaloj situaciji te nakon odlaska voditelja SAC Petrinja u mirovinu organizirati dežurstava na lokaciji u Petrinji, utjecali su na tempo odrađivanja planiranih stručnih poslova na obradi arhivskoga gradiva. U SAC Petrinja su sve do 31.08.2018. godine odlazila naizmjenično dva arhivista utorkom i četvrtkom pri čemu je posao stručne obrade gradiva na kojem inače rade u Sisku stagnirao, jer ga iz praktičnih i tehničkih razloga nije bilo moguće seliti u Petrinju i natrag.

2.A. Uprava

2.A.1. Fond br.1: Vojni komunitet Petrinja (1777.-1872.) [1753-1776] 1777-1872 [1873-1882], 80 knj, 44 kut., 10,8 d/m gradiva

Krajem ovoga izvještajnog razdoblja napravljena je revizija fonda i napisano novo obavijesno pomagalo prema ISAD(G) standardu. Pri tom je revidirano, tj. presloženo u nove serije i opisano ukupno 10,8 d/m gradiva.

2.A.2. Fond br. 29: Skupština općine Novska, 1963-1992, 62 d/m

Gradivo ovoga fonda pristizalo je u Arhiv u više navrata: 1979., dva puta u 2011. godini i jednom u 2018.g (građevinske dozvole). Sređivanje je započeto krajem 2016. godine, a u izvještajnoj 2018. godine obrađeno je:

- serija evidencija Suca za prekršaje SO Novska u količini od 60 knj, tj. 1,35 d/m gradiva.
- nastavljena je i okončana obrada serije tehničke dokumentacije (projekti). Izvršeno je izlučivanje multiplikata projekata u količini od 1,13 d/m;
- nastavljen je i rad na stručnoj obradi serije sjednica upravnih tijela SO Novska (Općinsko vijeće i Vijeće radnih zajednica kao i pojedinih savjeta SON). Pri tom je u ovom izvještajnom razdoblju obrađeno još 3,6 d/m trajne građe, a 0,16 d/m multiplikata zapisnika je izlučeno;
- u tijeku je sređivanje općih spisa SO Novska prema arhivskim znakovima. Do sada su obrađeni opći spisi iz 1965. godine u količini od 0,46 d/m, a izlučeno je 0,07 d/m.

Nakon posljednjeg preuzimanja gradiva ovoga stvaratelja kojim je preuzet veći dio građevinskih dozvola (studeni 2018.) prišlo se i obradi ove serije i to analitički. Stoga je izrađena **elektronička baza** u Excelu u koju je do kraja izvještajnog razdoblja upisano ukupno 827 upisa (opisa pojedinih građevinskih dozvola) nastalih u razdoblju od 1965. do 1968. godine. Na upisu podataka u bazu radi arhivski tehničar pripravnik pod nadzorom arhivista koji vodi sređivanje ovoga fonda.

U ovom izvještajnom razdoblju stručno je obrađeno i sređeno 60 knjiga i 118 kutija, odnosno 6,66 d/m gradiva fonda SO Novska, od čega su 23 kutije obrađene analitički, a ostale jedinice sumarno.

2.A.3. Fond br. 30: Skupština općine Sisak: 1963-1991

Arhiv je u prethodnim izvještajnim razdobljima (2014.- 2017.) započeo sa sustavnim preuzimanjem arhivskog gradiva ovoga stvaratelja, tako da svake kalendarske godine preuzmemo po 4-6 godišta gradiva nastalog radom SO Sisak. Zbog još uvijek aktualne legalizacije bespravno izgrađenih zgrada i učestalih zahtjeva Arhivu za kopijama građevinskih i uporabnih dozvola te projektnom dokumentacijom, prišlo se odmah sređivanju ove skupine gradiva (građevinske dozvole sa projektima) koja u fazi preuzimanja nije sređena do te mjere da se može odmah koristiti. Projektna dokumentacija je iz nekog razloga u pismohrani odvajana od odgovarajućih dozvola i odlagana bez reda na posebno mjesto. Do kraja 2018. g. u okviru preuzetog gradiva nastalog do 1985. do 1988. godine povezane su izdane dozvole s odgovarajućom projektnom dokumentacijom i to za građevine privatne i „društvene“ gradnje te je izrađen je **privremeni popis** radi lakšeg korištenja. Na ovaj je način obrađeno 28,5 d/m gradiva tj. 285 arhivskih kutija.

2.A.4. Fond br. 745: Skupština općine Glina, Glina 1963 – 1991, 197 knj, 684 kut., 69 d/m

Riječ je o fondu koji već obrađen i čije je sređivanje formalno okončano krajem 2017. godine. No, korištenjem gradiva uočeni su određeni nedostaci u uspostavljenoj strukturi fonda pa se u posljednjem kvartalu 2018.godine (nakon popunjavanja radnog mjesta u SAC Petrinja ispražnjenog zbog odlaska djelatnika u mirovinu) prišlo ispravljanju uočenih nedostataka. Izvršena je osnovna revizija fonda. Trenutno se radi na izmjenama u postojećem sumarnom inventaru.

2.B. Pravosuđe

2.B.1. Fond/zbirka br. 902: Zemljišno-knjižni ured u Sisku: 1857. – 1897., 9,70 d/m

Zbirka je nastala radom sudova nadležnih za zemljišno-knjižne poslove sisačkog područja do 1900. i to: Kraljevskog sudbenog stola u Zagrebu (do 1874.) i Kraljevskog sudbenog stola u Petrinji (djelovao do 1929.) te je u obliku zbirke predana i pohranjena u Državnom arhivu u Sisku. Zbirka sadrži dio zbirke isprava, posjedovne listove, popise katastarskih čestica, upisnike, urudžbene zapisnike, spise "Z" i dr. Gradivo je pretežito na njemačkom jeziku. U godišnjem izvještajnom razdoblju izvršena identifikacija i stručna obrada još 2,6 d/m gradiva Katastarske općine Sisak.

2.G. Gospodarstvo

2.G.1. Fond br.918: Željezara Sisak, 1946. – 2001., 300 d/m

Nastavljena je arhivistička obrada serije/podfonda Željezara Sisak – Čeličane. Početno količinsko stanje gradiva Čeličane iznosilo je 33,6 d/m.

Nakon obrade formirane su podserije:

- Organi upravljanja Čeličane
- Normativni akti Čeličane
- Proizvodnja i poslovanje Čeličane
- Rad i radni odnosi

Svaka od ovih podserija detaljnije je razrađena klasifikacijskim planom i podijeljena na niže opisne skupine (jedinice).

Kako je ovaj dio gradiva Željezare Sisak preuzet u Arhiv nakon višekratne izmjene vlasnika, gradivo je preuzeto interventno u nesređenom stanju bez potrebnog prethodnog izlučivanja. Nakon arhivističke obrade u Arhivu izlučeno je ukupno 12,6 d/m gradiva (većinom multiplikati, rješenja o godišnjim odmorima, zahtjevi za jednokratnom novčanom pomoći, odluke o stručnom usavršavanju, neplaćenom i plaćenom dopustu, dnevni izvještaji i sl....). Ukupno u ovom izvještajnom razdoblju obrađeno je 22, d/m (221 kut. i 17 knj.), a nakon obrade i provedenog izlučivanja ostalo je 10,45 d/m gradiva (104 arhivske kutije i 1 knjiga) za trajno čuvanje.

2.G.2. Fond br. 924: Dunavski Lloyd Sisak, 1954-2008, revizija fonda

Ovom fondu je u izvještajnom razdoblju dodana jedna kutija fotografija preuzetih tijekom protekle godine od djelatnika ovoga poduzeća, a odlučeno je i da se fond Brodoremont Sisak priključi ovoj cjelini, jer je riječ o gradivu bivše organizacijske jedinice Lloyda. Pri tom je stručno obrađeno oko 2,2 d/m gradiva.

Konačno količinsko stanje ovoga fonda je 253 kutije, 20 knjiga i 10 svežnjeva, što ukupno iznosi 27,1 d/m gradiva. Nakon fizičkih izmjena izvršena je i revizija sumarnog inventara.

2.G.3. Fond br. 920: Pamučna predionica Glina – revizija fonda

Kako je tijekom ovoga polugodišta u Arhiv pristigla manja količina (6,3 d/m) gradiva ovoga fonda (gradivo se nalazilo u napuštenim prostorijama Predionice kojima djelatnici Arhiva nisu imali pristup u vrijeme redovitih pregleda), odmah se prišlo reviziji ove cjeline. Tek preuzeti dio gradiva sadržajno se odnosi na zapisnike Zbora radnika, Izvršnog odbora, Upravnog

odbora, Poslovnog odbora, Nadzornog odbora, Skupštine društva, osnovnih organizacija SK te poreznih kartica zaposlenika.

Do kraja izvještajnog razdoblja završena je revizija fonda. Fond konačno sadrži 537 kutija, 14 knjiga, odnosno 53,7 d/m gradiva, nastalog u vremenskom rasponu 1960/2006.

2.L. Zbirke

2.L.1. Zbirka br. 282: Zbirka mikrofilmova

U ovom izvještajnom razdoblju nastavljen je pregled postojećeg stanja zbirke te je uočeno da dio filmova nije u dobrom stanju. Izvršene su konsultacije sa kolegama u Fotolaboratoriju HDA te je zaključeno da treba izvršiti detaljan pregled svih rola filmova. Izrađena je **e-baza** podataka (tabela za upis odgovarajućih podataka o sadržaju i fizičkom stanju zapisa i nosača) te je do kraja izvještajnog razdoblja pregledano i popisano (i opisano) 43 role filmova.

2.L.2. Zbirka br. 585: Zbirka grafika, 17. – 18. st., 17 kom.

Krajem ovoga izvještajnog razdoblja izvršeno je zaštitno, digitalno snimanje ove zbirke. U okviru pripreme za snimanje izvršena je analitička obrada te u **e-bazu**, izrađenu u Excel-u, upisani su svi opisni podaci za svaku pojedinu tehničku jedinicu (komad, tj. grafiku). Po izvršenom snimanju, opisu pojedine grafike pridružena je i odgovarajuća digitalna snimka.

2.L.3. Zbirka br. 719: Zbirka matičnih knjiga, 1777 – 1952, i baza matičnih knjiga Arhiva na web stranicama

Arhiv je još 2011. godine, izradio, pokrenuo i predstavio bazu matičnih knjiga sa svog arhivskog područja. Kako je ta baza „živa“ promjenjiva, naime, matične knjige dolaze u Arhiv 100 godina nakon svoga nastanka, djelatnici Arhiva u skladu s promjenama ažuriraju podatke u objavljenoj bazi. U prvom polugodištu ove godine Arhiv preuzeo još 5 knjiga koje su uvrštene u Zbirku. **Zbirka sada broji ukupno 477 knjiga.**

U skladu s tim, za preuzete knjige u ovom izvještajnom razdoblju izvršene su izmjene podatka o lokaciji njihova čuvanja i dostupnosti te ažurirani svi ostali nužni podaci. Baza trenutno sadrži podatke o 1629 knjiga (knjige se fizički nalaze osim u DASK i u HDA, u matičnim i župnim uredima te parohijama; baza sadrži osnovne podatke svih knjiga koje sadrže podatke relevantne za sisačko arhivsko područje!).

2.L.4. Zbirka 282: Zbirka tiskovina

U postojeću zbirku je krajem ovoga izvještajnog razdoblja uloženo još 0,40 d/m novih tiskovina.

2.X. Ostali poslovi na obradi i evidentiranju gradiva

2.X.1. OPĆI INVENTAR

Izvršeno je ažuriranje podataka u općem inventaru u skladu sa svim promjenama koje su stvarno provedene sređivanjem gradiva kao i dopunjeni podaci o tek preuzetim (otkupljenim) dijelovima već postojećih cjelina. U Opći inventar je upisani novi, tek preuzeti fond, **Vatrostalna Sisak**. A sve ostalo preuzeto gradivo je samo dopuna već postojećim arhivskim cjelinama, fondovima i zbirkama. Sve dopune su unesene u Opći inventar, odnosno aplikaciju ARHiNET.

2.X.2. Nacionalni arhivski informacijski sustav (ARHiNET)

Izvršeno je ažuriranje već postojećih podataka u aplikaciji ARHiNET i to pretežito podataka o novim akvizicijama kao i o sredeanim arhivskim fondovima i zbirkama.

2.X.3. Ažuriranje sadržaja web stranica Arhiva

Na ažuriranju podataka sadržanih na web stranicama Državnog arhiva u Sisku radi se kontinuirano, objavljuju i najavljuju svi događaji u Arhivu, ažuriraju i noveliraju već objavljene informacije.

Trenutno se radi na osmišljavanju izgleda web shopa.

2.X.4. Facebook profil Državnog arhiva u Sisku

Kontinuirano se radi na objavama aktualnih događaja u Arhivu i preko Facebook stranica. Do Facebook portala Arhiva moguće je doći i preko linka:

<https://www.facebook.com/Dr%C5%BEavni-arhiv-u-Sisku-1887635121263384/>.

2.X.5.GDPR – Zaštita osobnih podataka

U ovom je izvještajnom razdoblju izrađena i nova evidencija osobnih podataka u Excelu u skladu s propisima GDPR. Ovaj posao radi arhivistica uz sve ostale redovite stručne poslove.

3. ZAŠTITA GRADIVA U ARHIVU

3.1. Redoviti skrbnički poslovi

I u ovom izvještajnom razdoblju obavljani su svi skrbnički poslovi: kontrola sigurnosti spremišta (10 spremišnih prostorija), izdavanje gradiva na korištenje i redovito ulaganje, te kontrola relativne vlažnosti i kretanja temperature zraka (uz povremeno uključivanje aparata za odvlaživanje, ovlaživanje te regulaciju grijanja u spremišnim prostorima – prema potrebi).

3.2. Digitalizacija arhivskoga gradiva

3.2.1 Digitalno snimanje tehničke dokumentacije fonda Talionica Caprag

Arhiv je ugovorno (ugovor o zakupu skenerske opreme br. ZAK/003-2018, klasa: 030-06/18-01/01; urbroj: 2176-81-18-03, od 28.08.2018., zaključen sa poduzećem MIKROCOP informatički inženjering i usluge d.o.o. Umag) na rok od 3 mjeseca unajmio A1 book skener, kako bi obavio zaštitno digitalno snimanje tehničke dokumentacije fonda: HR-DASK-499: Talionica Caprag, 1938. – 1946, koja broji ukupno 989 nacrti.

Originali su izrađeni na vrlo krhkom papiru, najčešće pausu koji je izuzetno krt i podložan oštećenjima, a format ove dokumentacije kreće se od A3 do A0. Zbog navedenih

karakteristika korištenje ove dokumentacije je prerizično te ju stoga nismo davali na korištenje u našim čitaonicama.

Zahvaljujući najmu odgovarajućeg skenera, u ugovorenom roku od 3 mjeseca, Arhiv je uspio snimiti svu tehničku dokumentaciju fonda Talionica Caprag, tj. svih 989 nacrtā. Svaki pojedini predložak je snimljen u „tiff“ (format za trajnu pohranu) i „jpg“ formatu (format za korištenje) te je pohranjen na server Arhiva, zajedno sa prethodno izrađenom elektroničkom bazom podataka o svakom pojedinom dokumentu. Na ovaj način će ova osjetljiva vrsta gradiva biti pošteđena mogućih oštećenja, a dostupna je korisnicima na računalu u našoj čitaonici, zajedno sa svim potrebnim podacima o svakom pojedinom dokumentu. Na opisan način nastale digitalne snimke zapremaju 110 GB prostora na serveru Arhiva (106 GB masteri, tiff, i 4 GB korisničke kopije, jpg).

Kako je posao digitalnog snimanja gradiva Talionice Caprag odrađen prije ugovorenog roka, iskoristili smo preostalo vrijeme najma uređaja kako bismo snimili još ponešto od najvrjednijeg i najugroženijeg gradiva koje posjedujemo, a koje do sada nije zaštitno snimljeno.

Tako je snimljeno gradivo slijedećih zbiraka i fondova DASK:

3.2.2. HR-DASK-583: Zbirka karata, planova i mapa, 1786 – 1969, 248 kom.: digitalno je snimljen veći dio zbirke, tj. ukupno 156 komada. (Ova je zbirka 2017. godine analitički obrađena tako da se sada odmah moglo prići digitalnom snimanju.) Izrađeni su masteri sa 48 GB (tiff, za trajnu pohranu) i korisničke kopije sa ukupno 1,90 GB.

3.2.3. HR-DASK-585: Zbirke grafika, 17. – 18. st.: snimljena cijela zbirka, tj. 17. kom. grafika. U paralelno izrađenu e-bazu uneseni su svi relevantni podaci za pojedinu tehničku jedinicu (komad, grafiku), a zatim je uz sve ostale podatke u bazu unesena i poveznica sa ogovarajućom digitalnom snimkom pohranjenom na serveru Arhiva (dodatan opis pod točkom 2.L.2. ovoga Izvješća). Izrađeni su masteri (tiff, za trajnu pohranu) sa ukupno 513 MB te korisničke kopije (jpg) sa ukupno 37,7 MB.

3.2.4. HR-DASK-928: Zavod za urbanizam i projektiranje Sisak, 1958 – 1986., 5 d/m, digitalno su snimljeni odabrani projekti 30 javnih objekata. U već postojeću elektroničku bazu, nastalu tijekom proteklih izvještajnih razdoblja prilikom analitičke obrade ove zbirke, unesene su poveznice sa odgovarajućim digitalnim snimkama pohranjenim na serveru Arhiva. Na ovaj način izrađene digitalne zaštitne snimke zapremaju 54 GB memorije.

3.2.5. HR-DASK-3: Gradsko poglavarstvo Petrinja, 1873-1945 (gradivo predmeta izgradnje vodovoda u Petrinji, 1 arhivska kutija, 1900-1929 [1952]). U ovom slučaju riječ je o tek preuzetom gradivu (opisano pod točkom 1.5.1.8. ovoga Izvješća). Odmah po preuzimanju snimljen je veći dio sadržaja ove kutije i to posebice projektna dokumentacija. Na ovaj način je zaštitno snimljeno 105 dokumenata (od ukupno 111 koliko ih sadrži ova kutija). Izrađene su digitalne master verzije (tiff) sa ukupno 12,6 GB i korisničke kopije (jpg) sa ukupno 2,03 GB.

Dakle, najmom skenera, na rok od 3 mjeseca uspjeli smo snimiti opisano gradivo ukupno 5 arhivskih cjelina (fondova i zbirki) te su pri tom izrađene snimke sa ukupno 228,8 GB i 550,7 MB memorije. Snimljeno je ukupno 1297 dokumenata koji su pretraživi po svim osnovama (parametrima opisa) jer su organizirani u, za ove potrebe, posebno izrađenim elektroničkim bazama.

4. KORIŠTENJE ARHIVSKOG GRADIVA

4.1. Istraživačima i drugim korisnicima pružene su informacije o arhivskom gradivu (usmeno u čitaonici i putem telefona) o načinu – pravilima njegova korištenja, ali i kada je to bilo potrebno, dane su sugestije gdje bi se još moglo pronaći gradivo koje sadrži tražene podatke.

4.2. Čitaonica

U ovoj kalendarskoj godini arhivsko gradivo je u čitaonici Arhiva u glavnoj zgradi u Sisku te u Sabirnom centru u Petrinji koristilo ukupno 55 korisnika kroz 65 posjeta (Sisak 46 korisnika u 54 posjeta i Petrinja 9 korisnika u 19 navrata). Prosječni boravak istraživača u čitaonici je oko 2,1 sati na dan. Najčešće je korišteno gradivo Zbirke matičnih knjiga, gradivo organa uprave (ONOO Banije, Gradsko poglavarstvo Sisak, Gradski narodni odbor Sisak, Skupština općine Sisak...), prosvjetnih (Gimnazija Sisak, OŠ Obljaj – Šibine), gospodarskih – Željezara Sisak i Pamučna predionica Glina te Zbirke fotografija i Zbirke razglednica, a u SAC Petrinja: fonda Gradskog poglavarstva Petrinja, Srednja škola Braća Hanžek, MI Gavrilović Petrinja, zatim fonda Skupština općine Glina, Skupština općine Petrinja i Zbirke dokumenata RSK.

Istraživači su pregledali 22 kutije spisa, 131 knjigu, 2 registratora, 5 fascikala, 3 albuma fotografija te 1 omot spisa, 4 elektroničke baze zbiraka fotografija i razglednica te 3 godišta novina.

4.3. Korištenje gradiva u službene svrhe

U ovom izvještajnom razdoblju Arhiv je 5 puta posudio izvorno gradivo na službeni zahtjev i to u svim slučajevima za potrebe poslovanja pravnih osoba na sisačkom arhivskom području. Dva puta se radilo o projektnoj dokumentaciji škole radi građevinskih radova i adaptacije prostora., a tri puta je Arhiv posudio gradivo drugim ustanovama u kulturi za potrebe izložbi (Narodna knjižnica i čitaonica Sisak, Gradski muzej Sisak, Muzej Ivanić-Grada). Sve posuđeno gradivo je vraćeno Arhivu u dogovarajućem stanju i u dogovorenom roku.

4.4. Rješavanje zahtjeva korisnika (izdavanje podataka i ovjerenih preslika)

Do kraja rujna 2018. godine Arhiv je zaprimio **ukupno 429 zahtjeva** za izdavanje podataka iz arhivskog gradiva. Od navedenog broja do kraja izvještajnog razdoblja riješeno je 425 zahtjeva, a 4 je u rješavanju. Od toga je 67 zahtjeva Sabirnom arhivskom centru riješeno u Petrinji, a ostalo u Sisku. Pretežito su to zahtjevi za izdavanjem ovjerenih preslika građevinskih/uporabnih dozvola te projektne dokumentacije objekata na sisačkom arhivskom području zbog još uvijek aktualne legalizacije objekata, zatim zahtjevi za kompletiranje dokumentacije o radnom stažu radi ostvarivanja prava iz mirovinskog osiguranja, izvadci iz matičnih knjiga te zahtjevi za izdavanje uvjerenja o završenom školovanju.

4.5. Evidencija korisnika i korištenja arhivskog gradiva u DASK

U ovom je izvještajnom razdoblju izrađena nova elektronička baza DASK za evidentiranje korisnika i korištenja arhivskoga gradiva. Baza je instalirana na serveru Arhiva i na računalu voditelja SAC Petrinja.

U novu bazu upisani su svi podaci sadržani u već postojećoj klasičnoj evidenciji DASK te je ista nastavljena sa najnovijim podacima.

5. STRUČNO USAVRŠAVANJE ARHIVSKIH DJELATNIKA

Službenici Arhiva izmjenjuju stručna iskustva sa djelatnicima drugih arhiva i prate pristiglu stručnu literaturu i periodiku.

5.1. Radionice, stručna savjetovanja, kongresi...

Dva arhivista su prisustvovala međunarodnoj konferenciji „*Kronike plaćenika, legende i stereotipi*“ povodom obilježavanja obljetnice 30-godišnjeg rata, u organizaciji Hrvatskog instituta za povijest i Državnog arhiva u Zagrebu u mjesecu travnju 2018.

Početak mjeseca travnja, ravnateljica Arhiva je sudjelovala u radionici koju je organizirao Državni ured za središnju javnu nabavu. Radionica je održana za sve „male“ korisnike državnog Proračuna, a odnosila se na planiranje i način praćenja javne nabave koju za korisnike obavlja DUSJN. Radionica je održana na Tehnološkom fakultetu u Sisku.

Troje arhivista DASK sudjelovalo je na radionici „*Prezentacijske vještine u arhivskoj struci*“ u organizaciji Filozofskog fakulteta u Zagrebu Odsjeka za informacijske znanosti, 15.06.2018.

Jedna djelatnica Arhiva (arhivistica) sudjelovala je na skupu ICARUS-a povodom Međunarodnog dana arhiva pod nazivom „*Arhiv svuda oko nas*“, 08.06.2018. godine u Hrvatskom državnom arhivu u Zagrebu.

Jedna djelatnica pohađala je dvodnevnu edukacijsku radionicu 12./13. lipnja u Zagrebu na temu primjene i prilagodbe poslovanja GDPR propisima.

U listopadu (18.10.2018.) jedna je arhivistica sudjelovala na radionici *Transkribus, Optičko prepoznavanje znakova rukopisnih tekstova*, u Hrvatskom državnom arhivu u Zagrebu.

6. ZAŠTITA I OBRADA KNJIŽNOG GRADIVA

6.1. Na dan 31.12.2018.g stručna knjižnica Arhiva broji ukupno **7529 naslova djela i 1013 časopisa**. Sve novonabavljene knjige su upisane u knjižnični inventar. Katalogizacija se ne radi jer Arhiv nema knjižničara.

6.2. U izvještajnom razdoblju bibliotečno gradivo su koristila **23 korisnika**.

7. KULTURNO PROSVJETNA DJELATNOST ARHIVA

7.1. Izložba *Memorandum kao marketinški alat*

Zbog interesa publike izložba arhivskoga gradiva postavljena pod navedenim naslovom te svečano otvorena povodom Tjedna arhiva u mjesecu studenom 2017. godine produžena je do kraja veljače 2018. godine. U prva dva mjeseca ovoga izvještajnog razdoblja izložbu je posjetilo još 25 posjetitelja.

7.2. Međunarodni dan arhiva

Prigodnim programom, 12. lipnja 2018. Državni je arhiv u Sisku obilježio Međunarodni dan arhiva.

Kako je 2018. godina, jubilara 100. godina od završetka I. svjetskoga rata, stručno vijeće arhiva je odlučilo ovogodišnja javna događanja posvetiti upravo ovoj obljetnici. U tom smislu je 30. svibnja sazvana **konferencija za tisak**, kojom je prilikom putem medija obaviještena javnost o našoj namjeri i najavljena su događanja koja će se u ovoj godini odvijati u skladu sa ovom odlukom. Gost konferencije za tisak bio je mr.sc. Vlatko Čakširan (ravnatelj Gradskog muzeja Sisak) koji je zajedno sa ravnateljicom Arhiva iznio problematiku nedostatka arhivskoga gradiva za povijest I. svjetskoga rata za sisačko područje. Ovom je prigodom najavljeno i **gostovanje izložbe Državnog arhiva u Šibeniku: Šibenska ratna luka u Prvom svjetskom ratu.**

Program otvorenja izložbe održan je u utorak 12. lipnja u velikoj čitaonici Državnog arhiva u Sisku. Samom činu otvorenja prethodilo je predavanje profesora Joška Zaninovića, koautora izložbe, o značaju Šibenske luke kao jedne od najznačajnijih ratnih luka Austro-ugarske carevine u I. svj. ratu.

Izložbu su prigodnom riječju otvorile ravnateljica Državnog arhiva u Šibeniku, Nataša Mučalo i ravnateljica Državnog arhiva u Sisku Nela Kušanić.

Najava programa objavljena je na web stranicama DASK kao i u zajedničkoj brošuri koju je objavilo Hrvatsko arhivističko društvo.

Otvorenju izložbe je prisustvovalo 30-tak **posjetitelja**. Do kraja mjeseca rujna, kada je izložba vraćena u DAŠI, pogledalo je još 220 posjetitelja i to 14 kroz individualne posjete, a 206 kroz grupne posjete. Od toga, izložbu je posjetilo 26 stranih (američkih) državljana u dva navrata (dvije skupine).

Dakle, izložbu je pogledalo ukupno oko 250 posjetitelja.

7.3. Tjedan arhiva (12. -16.studeni 2018.)

Izložba: Ovogodišnji Tjedan arhiva, (manifestacija koju ovaj arhiv organizira već 20. godinu za redom i to uvijek u mjesecu studenom) također je bio posvećen 100. obljetnici završetka Prvog svjetskog rata. Tjedan je započet otvorenjem gostujuće izložbe Hrvatskog državnog arhiva pod naslovom: *Hrvatska u Prvom svjetskom ratu kroz fondove i zbirke Hrvatskog državnog arhiva*. Otvorenje je upriličeno u ponedjeljak, 12.11.2018. u 11,00 sati. O obljetnici i cilju Tjedna govorila je tom prilikom ravnateljica DASK, a autorica izložbe, Marijana Jukić upoznala je prisutne sa njenom koncepcijom. Izložbu je prigodnom riječju otvorio ravnatelj Hrvatskog državnog arhiva, dr.sc. Dinko Čutura.

Izložba će ostati otvorena do kraja mjeseca siječnja 2019. godine, a izložbu je pogledalo u Tjednu arhiva (12. -16.11.) ukupno 243 posjetitelja, od kojih 213 skupno i 30 individualno.

Radionice za učenike na temu Rodoslovlje:

Tijekom Tjedna održano je ukupno 6 radionica i to 3 za djecu osnovnoškolskog uzrasta i 3 za srednjoškolce. Namjera nam je bila kroz radionice upoznati učenike osnovnih i srednjih škola sa Zbirkom matičnih knjiga DASK: 1777-1952., koja broji 475 matica rođenih vjenčanih i umrlih rimokatoličke, židovske i pravoslavne vjeroispovijedi. Time smo ukazali smo na važnost matičnih evidencija, pojam rodoslovlja, zatim na znamenite Sišćane čiji su osobni podaci zabilježeni u MK-a te polaznicima objasnili kako se istražuju podaci o rođenju/vjenčanju/smrti pojedine osobe.

Za niže razrede smo pripremili radne listiće s grafičkim prikazom obiteljskog stabla koje je svaki pojedini učenik (uz prethodnu pripremu s učiteljicom) popunjavao.

Za više razrede su pripremljeni istraživački (rodoslovni) zadaci kroz koje su trebali (uz pomoć arhivista) u izvornim maticama Zbirke MK-a pronaći podatke o rođenju/vjenčanju/smrti za članove određenih sisačkih obitelji i znamenitih sišćana te ih povezati. Radionice je tijekom tjedna pohađalo ukupno 89 učenika i to 52 učenika OŠ te 37 učenika srednjih škola.

Otvorenje izložbe i Tjedna zabilježili su Večernji list, jutarnji list, svi lokalni mediji (Mreža TV, Radio Sisak, Radio Quirinus, a vijest je prenijela i HINA. Informacija je objavljena i na portalima: Sisak info kao i na portalu Sisačko- moslavačke županije.

Promocija knjige: Ivan Brodarec – Krčmar: MEMOARI, 1914. – 1918.

Posljednjeg dana u Tjednu arhiva, 16.11. 2018. Arhiv je predstavio svoje najnovije izdanje. Riječ je o knjizi u kojoj je objavljen memoarski zapis sišćanina, Ivana Brodarca, mobiliziranog već u srpnju 1914. godine u 27. pješačku sisačku domobransku pukovniku u kojem on opisuje svoje dane provedene na ratištima u Bosni, Srbiji i Galiciji te u zarobljeništvu u Rusiji i bijegu iz zarobljeništvu. (objava ovoga zapisa predmet je zasebnog projekta!).

Promociji je prisustvovalo cca 50 posjetitelja.

Odaziv i interes građana za događanja koja organiziramo u okviru manifestacije Tjedan arhiva, svake godine je sve veći i nalaže nam da sa ovom dobrom praksom i nastavimo.

Ukupno je Arhiv u Tjednu arhiva posjetilo 324 posjetitelja, uključujući i 6 individualnih obilazaka Arhiva (zgrada Arhiva, spremišta – uz prezentaciju najatraktivnijih dokumenata koje čuvamo..) među kojima je bio i jedan strani državljanin (USA).

Od promidžbenih materijala izradili smo deplijan/pozivnicu te dvije elektroničke pozivnice (za otvorenje Tjedna i izložbe te za promociju knjige). Informacija o događanjima upućena je svim školama na području našeg djelovanja još u kolovozu 2018. kako bi pohađanje radionica i ostalih događanja u okviru Tjedna bilo uvršteno i planirano kurikulumom za ovu školsku godinu.

Događaji u Tjednu su najavljeni na web stranicama Arhiva kao i na Facebook profilu Arhiva. Otvorenje izložbe i Tjedna zabilježili su Večernji list, Jutarnji list, svi lokalni mediji (Mreža TV, Radio Sisak, Radio Quirinus, Radio Petrinja, a vijest je prenijela i HINA. Informacija je objavljena i na portalima:

<http://www.sisakturist.com/hr/novosti/pregled/tjedan-arhiva-2018/1254/>

<https://www.tportal.hr/vijesti/clanak/izlozboj-o-prvome-svjetskom-ratu-otvoren-tjedan-arhiva-u-sisku-20181112>

7.4. „14. prezentacija fonoteke Kraker“

U posljednjem mjesecu 2018. godine, Arhiv je organizirao još jednu prezentaciju zvučnih zapisa iz kolekcije g. Velimira Krakera. Ova je prezentacija održana 18. prosinca 2018. godine u 19,00 sati, u velikoj čitaonici Državnog arhiva u Sisku, a, pred 60-tak posjetitelja predstavljen je „samo jedan od mogućih izbora plesne glazbe iz ove kolekcije...“ (*T. Rožanković*, deplijan/pozivnica). Predstavljen je izbor plesne glazbe 20-ih godina 20. stoljeća zapisan na pločama najpoznatijih europskih i američkih tvrtki: Goodson, Brunswick, Cetra, Odeon, Philips, His Masters Voice, Electrola, Capitol & Telefunken, Edison Bell i Elettroton. Odabrane su poznate izvedbe orkestrara (25) koje su vodili utjecajni glazbenici, istovremeno njihovi dirigenti, skladatelji, instrumentalni solisti ili pjevači: Dolfi Langer, Paul Whiteman, Charlie Kunz, Billy Brown, Billy Cotton, Glenn Miller...).

Neke od odabranih ploča – nosača ovih zapisa iz zbirke Kraker, su rariteti, a nekolicina ih se ističe izvrsnom tehničkom realizacijom i primjernim glazbenim izvedbama. Zahvaljujući nastupu članova kluba TOP-STEP iz Siska, predstavljeni su i popularni plesovi toga vremena: bečki valcer, foxtrot, charleston, passo-double, quick step, argentinski tango i lambeth walk.

7.5. Prosvjetna djelatnost

Tijekom 2018. godine, Arhiv je, neovisno o spomenutim kulturnim događajima, posjetilo i više skupina učenika s ciljem da upoznaju arhivsku djelatnost općenito kao i djelatnost Državnog arhiva u Sisku.

Riječ je o dvije skupine učenika (ukupno 53) Osnovne škole Mladost iz Lekenika te područnih odjela ove škole u Farkašiću, Letovaniću i Peščenici koji su u pratnji učiteljica prvo pogledali film o Sisku pod naslovom „Na tri rijeke“ snimljen 1954. godine. Za obje skupine održano je kratko predavanje o arhivima i arhivskoj djelatnosti, o razlikama između arhiva i ostalih baštinskih institucija (muzeja i knjižnica), upoznati su sa područjem djelatnosti i u osnovi sa fundusom Državnog arhiva u Sisku, a prezentirani su im i atraktivniji dokumenti koje Arhiv posjeduje.

Treću skupinu su činili „mladi povjesničari“ VIII. razreda Osnovne škole Braća Radić (manja skupina od 4 učenika sa učiteljicom) iz Martinske Vesi kojima je, prema njihovom posebnom zahtjevu predočeno arhivsko gradivo o spomeniku Stjepanu Radiću u Petrinji podignutom 1936. godine. Učenici su upoznati sa pravilima korištenja arhivskoga gradiva u arhivima te im je prezentirana i preporučena metodologija istraživanja arhivskoga gradiva.

Zatim, 9. i 10. svibnja 2018. g, u pratnji pedagoga Ekonomske škole Sisak i jedne profesorice Arhiv su posjetile još dvije skupine učenika (ukupno 82 učenika - jedan III. razred i dva IV. razreda) ove škole kojima je prezentirano arhivsko gradivo banaka i štedionica sa područja Siska, Moslavine i Banovine uz kraće predavanje o novčarskim zavodima na tom području.

Sa željom da upoznaju djelatnost ove ustanove, Arhiv je posjetilo još dvadesetdevet posjetitelja, jedna učenica VIII. razreda OŠ Budaševo-Topolovac-Gušće u pratnji nastavnice,

jedna studentica Odsjeka za informacijske znanosti FFZG i dvije skupine stranih državljana i 2 individualna posjeta građana Teksasa, USA (stranih ukupno 28).
Na ovaj način i sa opisanim ciljem Arhiv je posjetilo ukupno 165 posjetitelja.

7.6. Suradnja sa drugim institucijama, udrugama i pojedincima

Osim navedenih programa Arhiva, u suradnji sa drugim ustanovama i udrugama sa našeg područja Arhiv je bio domaćinom slijedećih događaja:

- 27. veljače 2018. godine, Rotary klub Sisak je u Arhivu organizirao predavanje o zdravoj prehrani. Predavanje je održala Dijana Gluhak, mr. nutricionizma: pod naslovom *Prehrana – izazov sadašnjosti za zdravlje budućnosti*;
- 05. lipnja 2018. u organizaciji izdavačkog poduzeća „Aura“ iz Siska u Arhivu je održana aukcija slika sisačkog akademskog umjetnika Ivica Antolčića: „90 djela za 90 mojih godina“ u svrhu prikupljanja sredstava za monografiju koja bi se trebala tiskati u idućoj 2019. godini povodom 100. obljetnice Gimnazije Sisak;
- 19. lipnja, Arhiv je bio domaćin svečane dodjele priznanja u organizaciji Sisačko-moslavačke županije najuspješnijim učenicima i njihovim mentorima. Svečanoj dodjeli prisustvovala je i predsjednica RH Kolinda Grabar Kitarović;
- 25. rujna u velikoj čitaonici Arhiva održana je promocija knjige ing. Dragutina Baumana: *Željezara Sisak u Domovinskom ratu i poraću*. Knjigu su osim autora predstavili i predstavnici Hrvatskog žrtvoslovnog društva, predsjednik Ante Beljo, počasni predsjednik dr.sc. Zvonimir Šeparović, prof. emeritus, te recenzenti mr.sc. Marijan Malina, dipl. ing. metalurgije i prof. Mario Bursik, ratni pukovnik HV;
- 29. listopada Arhiv je bio domaćin dvaju predavanja u sklopu projekta *Obilježavanje 440. obljetnice Bitke kod Gvozdanskog* u organizaciji Interpretacijskog centra baštine Banovine;
- Krajem listopada, 30.10.2018. godine u Arhivu je predstavljena knjiga *Zanemarena baština, Prostorne strukture sela u Hrvatskoj*, autorice dr. sc. Jasenke Kranjčević. Knjiga je nastala kao dio znanstvenog projekta Urbanizam nasljeđa – Heratige Urbanism (HERU) – Urbanistički i prostorni modeli za oživljavanje i unaprjeđenje kulturnog nasljeđa, a primjeri koji se navode u ovoj knjizi su i sa sisačkog područja. Organizatori promocije su Državni arhiv u Sisku, Srednja Europa d.o.o., Zagreb te Institut za turizam, Zagreb dok su objavljivanje knjige financijski pomogli Ministarstvo znanosti i obrazovanja RH te Hrvatska komora arhitekata.

Na ovaj je način Arhiv posjetilo ukupno oko 260 posjetitelja.

Posjetitelji Državnog arhiva u Sisku u 2018. godini (ukupno)

Dakle, u izvještajnom razdoblju je **u okviru kulturno-prosvjetne djelatnosti Arhiva**, (izložbe, promocije, predavanja te kroz suradnju sa drugim institucijama i pojedincima, ovu arhivsku ustanovu posjetilo kroz skupne i individualne posjete oko **900 posjetitelja** (ovaj broj

ne uključuje posjete **korisnika gradiva** Arhivu **kao niti posjete podnositelja zahtjeva** za izdavanje preslika i uvjerenja iz gradiva; pojedine skupine posjetitelja su istovremeno posjetile izložbe i druge sadržaje pa se u detaljnom opisu pojavljuju po dva puta, no ukupan broj posjetitelja iskazan u ovom zaključku je točan!).

10. OSOBLJE ARHIVA

S obzirom na vidno povećanje opsega posla u Državnom arhivu u Sisku do kojeg dolazi dijelom zbog povećanih spremišnih kapaciteta zahvaljujući kojima Arhiv konačno može preuzimati gradivo koje je godinama čekalo adekvatan smještaj te s obzirom na činjenicu da tek preuzeto gradivo treba na odgovarajući način stručno obraditi kako bi moglo postati dostupno u arhivskim čitaonicama, Arhiv sustavno pokušava popuniti slobodna radna mjesta predviđena Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu.

Početak mjeseca rujna popunjeno je radno mjesto voditelja SAC Petrinja ispražnjeno krajem prošle kalendarske godine. Krajem izvještajnog razdoblja, Arhiv je u skladu sa Odlukom Ministarstva kulture o planu prijama za zapošljavanje pripravnika u reguliranim djelatnostima iz sektora kulture za 2018. godinu, u suradnji sa Hrvatskim zavodom za zapošljavanje, Područnom službom Sisak, proveo postupak i zaposlio dva pripravnika na određeno vrijeme od godinu dana. Riječ je o pripravicima za radna mjesta arhivist i arhivski tehničar u Odjelu za sređivanje i stručnu obradu arhivskoga gradiva.

U Sisku, 14.01.2019. g.

Ravnateljica:

Klasa: 612-06/19-01/03
Urbroj: 2176-81-19-01

Nela Kušanić, dipl. polit.